

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3275/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.631.471/2024/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dr. Farkas Zoltán Sándor Ügyvédi Iroda, képviseli dr. Farkas Zoltán Sándor ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó szerint a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.631.471/2024/11. számú ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [2] 2. A rendelkezésre álló iratok alapján az indítvány alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze. Az indítvány alapjául szolgáló per tárgya társasházi közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapítása volt.
- [3] 2.1. Az indítványozó az alapügy egyik felperese volt, mint az alperesi társasház egyik tulajdonosa. Az indítványozó és az alperes között számos az indítvány alapjául szolgáló ügytől különálló per volt folyamatban a társasház egyes közgyűlési határozatainak érvényességével összefüggésben. A társasház tulajdonosai között tartós vita alakult ki a társasház képviseletét illetően, és a tulajdonostársak egymással párhuzamosan hívtak össze és tartottak társasházi közgyűléseket, mivel az indítványozót is magában foglaló kisebbségi tulajdonosi kör nem ismerte el a többi tulajdonos által megválasztott gazdasági társaság közös képviseleti jogosultságát, hanem az egyik tulajdonostársukat tekintették a társasház közös képviselőjének.
- [4] A többi tulajdonos által megválasztott gazdasági társaság a tulajdonosok közötti érdekellentét, a folyamatban lévő peres eljárások és a társasház bankszámlája feletti vitatott rendelkezési jogosultság miatt nem tudta érdemben intézni a társasház közös képviseletét, ezért 2021-ben lemondott az alperes társasház közös képviseletének ellátásáról, és a társasházi iratokat átadta az indítványozó által közös képviselőnek

tekintett tulajdonostársnak. A lemondást a többségi tulajdonosok által összehívott közgyűlés három hónappal később elfogadta. A társasház többségi tulajdonosi csoportja a közös képviseletet ellátó gazdasági társaság lemondása után egy másik gazdasági társaságot, majd annak lemondása után két alkalommal természetes személyeket választott meg közös képviselőnek. A korábbiaknak megfelelően az indítványozót is magában foglaló tulajdonosi kör nem ismerte el a többi tulajdonos által megszavazott közgyűlési határozatokat, illetve a megválasztott közös képviselők képviseleti jogosultságát és továbbra is az általuk megválasztott egyik tulajdonostársukat tekintették a társasház közös képviselőjének.

- [5] Miután a helyi önkormányzat jegyzője értesült a társasház közös képviseletével kapcsolatban kialakult jogvitáról, törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva hozott határozatában felhívta az alperes társasházat, hogy 60 napon belül ismételten hívjon össze közgyűlést a közös képviselő megválasztása és a társasház törvényes működésének helyreállítása érdekében. A tulajdonostársak az így összehívott közgyűlésen újra megválasztották azt a közös képviselőt, akit a tulajdonosok többsége korábban megválasztott.
- [6] 2.2. Az indítványozó és egyes tulajdonostársai a keresetükben a 2021-2023 között a másik tulajdonosi csoport által megtartott közgyűléseken hozott valamennyi határozat érvénytelenségének megállapítását kérték.
- [7] Az elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.P.51.053/2022/106-I. számú ítéletével elutasította a keresetet, mert több, a felek közötti eljárásban korábban meghozott jogerős ítéletből is az következik, hogy a többségi tulajdonosok által megválasztott gazdasági társaság volt az alperes közös képviselője. Az elsőfokú bíróság kimondta azt is, hogy önmagában az a tény, hogy a gazdasági társaság le kívánt mondani a közös képviselői tisztségéről és átadta a társasház iratanyagát, nem alapozza meg az indítványozó által is támogatott tulajdonostárs közös képviselői minőségét.
- [8] Az indítványozó fellebbezése alapján, másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 53.Pf.631.471/2024/11. számú. számú ítélete helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.
- [9] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.631.471/2024/11. számú ítéletét – és azon keresztül a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.P.51.053/2022/106-I. számú ítéletét – támadta.
- [10] 3.1. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [11] Az indítványozó egyrészt azt kifogásolta, hogy az első fokon eljáró bíróság az ügyet csaknem két és fél éven keresztül tárgyalta, ezzel elmulasztotta a kereset észszerű határidőn belüli elbírálását. Az indítványozó álláspontja szerint az ügy alapját képező jogi kérdés bonyolultsága és az ügygel összefüggő iratanyag terjedelme sem

indokolta az eljárás ilyen mértékű elhúzódását, amellyel a bíróság megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogát.

- [12] Másrészről az indítványozó sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az (ügyben egyébként jogi képviselővel eljáró) indítványozó meghatalmazásával rendelkező hozzátartozója által előterjesztett fellebbezés kiegészítést. A figyelmen kívül hagyott fellebbezés kiegészítésben a felperesek tájékoztattak arról, hogy a jogi képviselőjük betegsége okán nem értesültek időben a fellebbezés egyes szabályainak módosulásáról, amelyek szerint kérni kell a fellebbezés tárgyaláson történő elbírálását. Az erről való tudomásszerzést követően a felperesek haladéktalanul kérték a fellebbezésük vonatkozásában tárgyalás tartását. Az indítvány szerint a fellebbezés kiegészítés figyelmen kívül hagyásával a másodfokú bíróság az indítványozó tárgyalás tartásához való jogát szükségtelenül és aránytalanul korlátozta.
- [13] 3.2. Az Alkotmánybíróság főtitkára az Abtv. 52 (1) és (1b) bekezdése alapján az indítványozót hiánypótlásra hívta fel, és tájékoztatta arról, hogy az indítvány nem felelt meg a határozott kérelem követelményének és nem tartalmazott részletes, alapjogi érveléssel is ellátott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [14] Az indítványozó a főtitkári levelet 2024. október 8-án vette át, az indítványkiegészítést 2024. november 7-én, határidőben nyújtotta be, melyben az érvelését kiegészítette.
- [15] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [16] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.631.471/2024/11. számú jogerős ítéletét 2024. július 19-én vette át. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben 2024. szeptember 17. napján, határidőben nyújtotta be.
- [17] 4.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 27. § (1) bekezdésében és 52. § (1b) bekezdésben foglalt további követelményeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozat megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság

állapítsa meg a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.

- [18] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti.
- [19] Az indítványi kérelem megfelel ennek a feltételnek.
- [20] 4.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [21] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyrészt azért sérült, mert a bíróság nem tartotta be az ügy észszerű időn belüli elbírálásának követelményét, másrészt korlátozta a tárgyalás tartásához való jogát.
- [22] 4.4. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésével már több határozatában kibontotta a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványokat, melyek közé tartozik a nyilvános tárgyaláshoz való jog és az ügy észszerű időn belüli elbírálása is {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}.
- [23] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének „ésszerű idő” fordulatával összefüggésben az Alkotmánybíróság több alkalommal megállapította, nincs hatásköre arra, hogy egy adott bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket enyhítse vagy orvosolja. {lásd: 3157/2019. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [18]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet (amennyiben az Alkotmánybíróság a [...] támadott ítéleteket megsemmisítené, a bírósági eljárás újra kezdetét venné, tehát a per csak tovább húzódná)” {3157/2019. (VII. 3.) AB végzés Indokolás [18]}. Az Alkotmánybíróság a polgári peres eljárások elhúzódásával kapcsolatos panaszügyekben ezért esetenként a sérelemdíj, illetve a kártérítési igény érvényesítésének a lehetőségére hívta fel az indítványozók figyelmét {például: 3024/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra is, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) a *Gazsó kontra Magyarország* (48322/12, 2015. július 16.), ügyben jelezte, a magyar jogrendszer nem biztosítja az elhúzódó bírósági eljárások esetére a hatékony jogorvoslatot. Az EJEB egyúttal felhívta Magyarországot, hogy hozzon létre olyan hazai jogorvoslatot vagy jogorvoslat-együttest, amely megfelelő módon, az

EJEB esetjogában lefektetett egyezményes elvekkel összhangban állva képes kezelni az ítéletben azonosított strukturális hiányosságokat.

- [25] A polgári peres eljárások szabályainak strukturális megújítása mellett ezért az Országgyűlés elfogadta a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvényt (a továbbiakban: Pevtv.). A Pevtv. maga határozza meg az eljárás befejezésének észszerű időtartamát, egyrészt az eljárás teljes tartamára főszabály szerint 60 hónapban [Pevtv. 6. § (1) bekezdés], másrészt az egyes eljárási szakaszokra lebontva is. A Pevtv. az elsőfokú eljárás befejezése észszerű időtartamának főszabály szerint a 30 hónapot jelöli meg [Pevtv. 6. § (2)]. Emellett a Pevtv. alapján eljáró bíróság az egyedi ügy összes körülményének értékelése alapján ezen időtartamoknál rövidebb időtartamban is meghatározhatja a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz észszerűnek minősülő időtartamát [Pevtv. 6. § (5) bekezdés].
- [26] Az EJEB a *Szaxon kontra Magyarország* (54421/21, 2023. március 21.) ügyben értékelte a Pevtv. hatékonyságát, és úgy ítélte meg, hogy a rendelkezései megfelelő jogorvoslatot nyújthatnak az észszerű határidő követelményének megsértésére. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó által kifogásolt eljárás hossza a Pevtv.-ben meghatározott időtartamokat sem haladta meg.
- [27] 4.5. A tárgyalás tartásához való joggal összefüggésben az Alkotmánybíróság számos alkalommal megállapította, hogy az Alaptörvényből nem következik, hogy a bíróságok az adott ügyre vonatkozó valamennyi rendes és rendkívüli jogorvoslati eljárásban a fél jogait és kötelezettségeit kizárólag tárgyaláson bírálhatják el. A tárgyalási elv, a szóbeliség és a közvetlenség a polgári peres eljárás alapelvei közé tartozik. Nem jelenti azonban ezeknek az alapelveknek a sérelmét, ha a törvény egyes jogorvoslati eljárásokban a bíróság számára lehetővé teszi az indítvány tárgyaláson kívüli elbírálását is {3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [43]}. Az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy önmagában a tárgyalás tartásának mellőzése nem jelent alkotmányjogilag releváns alapjogi sérelmet {3064/2016. (IV. 11.) AB határozat, Indokolás [14]–[15]}.
- [28] Végezetül rámutat az Alkotmánybíróság, hogy a másodfokú bíróság ítéletében megindokolta, hogy a fellebbezés elbírálása során azért hagyta figyelmen kívül az indítványozó tárgyalás tartására irányuló kérelmet tartalmazó fellebbezés kiegészítését és beadványát, mert azokat a jogi képviselővel eljáró felperesek személyesen nyújtották be. A Pp. 74. § (1) bekezdése alapján ezek a nyilatkozatok hatálytalanok {Fővárosi Törvényszék ítélete [9] bekezdés}.
- [29] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.

- [30] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. május 27.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró